

BULETINUL PAROHIEI

SFÂNTUL ILIE

HANUL COLȚEI

◆ Nr. 43 / 06 octombrie 2013 ◆

SFÂNTA MĂNĂSTIRE CÂRȚIȘOARA – SIBIU

SCURT ISTORIC ȘI CUVÂNT DE ÎNVĂȚĂTURĂ

Sfânta Mănăstire Cârtișoara, cu hramul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” este atestată de prin jurul anilor 1400, cu prilejul unor danii făcute de domnul Țării Românești, *Mircea cel Bătrân* (1386-1418). Un mare domnitor din istoria României, apărător al hotarelor țării în fața invaziei otomane de la sud de Dunăre, dar și ocrotitor al credinței ortodoxe. Se știe că acest voievod se mai intitula și „*Principe al Țării Făgărașului*”

și păstra o vie legătură sentimentală cu mănăstirile de pe versantul nordic al Munților Făgăraș, deoarece se putea implica în contracararea prozelitismului catolic exercitat cu forță și subtilitate de misionarii apuseni, pripășiți pe meleagurile noastre strămoșești românești.

Odată cu trecerea anilor, mănăstirea se va evidenția în peisajul vieții duhovnicești al acestei zone geografice. În arhiva Curții Imperiale de la Viena s-au descoperit documente care atestă că monahii viețuitori ai mănăstirilor din ținuturile făgărășene, precum și de pe tot cuprinsul Ardealului, sfătuiau și îndemneau cu insistență populația să nu-și părăsească legea strămoșească ortodoxă.

Mănăstirea este distrusă la anul 1761 de trupele imperiale austriece, fiindcă guvernul austriac era aservit confesional Romei catolice. Cu acest prilej istoric românii ardeleni li s-a propus, *impus*, de către minoritatea austro-ungară, care domina atunci, să părăsească dreapta și strămoșeasca credință ortodoxă, primită

de la Hristos prin Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți (*singura credință care mai păstrează până astăzi puritatea Adevărului revelat, neschimbând nimic din învățătura Mântuitorului Iisus Hristos*) și să îmbrățișeze una din credințele reformate ale occidentalilor: catolicismul sau una din confesiunile protestante, pentru a scăpa de greutățile sociale și economice la care erau supuși. Atunci unii, creduli, închipuindu-și că n-ar fi nicio diferență între aceste credințe și că, în definitiv, toți se „închină la același Dumnezeu”, au acceptat să se rupă de dreapta credință ortodoxă – *firea acestui neam* – și au adoptat inovațiile Vaticanului, păstrând însă forme de manifestare cultică ortodoxă, apărând, astfel, Greco-catolicismul.

Din păcate, însă, uităm că creștinismul autentic este cel ortodox, deoarece Sfinții Apostoli ai Mântuitorului au fost ortodocși, poporul român fiind ortodox de la întemeierea lui; catolicismul apărând în istorie după cca. 800 de ani de la Hristos, (iar protestantismul după cca. 1550 de ani), odată cu introducerea primelor cugetări și reforme omenesti în învățătura și Sfânta Tradiție dumnezeiască.

Strategia străinilor a fost, așadar, clară: dezmembrarea unității de neam și de credință a românilor pentru a-i fărâmița mai ușor.

Și în prezent, pe aceste meleaguri, răsar mulți „teologi”, specialiști în Biblie, care propun un alt „dumnezeu”, de import, mai tentant și mai puțin „incomod” decât Acela împărtășit de Biserică de 2000 de ani, amăgindu-i pe oamenii care caută o credință convenabilă, după vrerea lor. O credință care să nu deranjeze viața personală. O credință care să nu se amestece în poftele oamenilor, dar să-i mântuiască mai lejer, confortabilă, gustoasă și personalizată. Fără

Spovedanie, fără Sfintele Taine, fără Sfinții Părinți, fără trăire bisericească, fără post, fără milostenie!

Credincioși care își doresc o mântuire mai ușoară: fără cruce și fără preot-duhovnic (prin mâna căruia primim Sfânta Euharistie, Trupul și Sângele Mântuitorului Hristos), care consideră că Adevărul ar fi în toate religiile și că la Cers-ar ajunge pe toate căile, după cum cugetă fiecare cult. Credincioși care cred că au credință, însă ascultă mai greu, sau deloc, de îndemnurile Mântuitorului nostru Iisus Hristos și de Biserica Sa. Biserică și preot pe care, ori de câte ori se ivește o ocazie, îi critică și-i bârfesc cu mare ușurință, dar la care aleargă atunci când cad în vreo nenorocire.

Așadar, din cauza persecuțiilor, mănăstirea sfârșește, prin a fi incendiată total de către generalul austriac Bukov, în anul 1761, într-o încercare disperată de a înăbuși propovăduirea credinței strămoșești, ortodoxe, de către călugări. Sunt și azi bătrâni care ne mărturisesc, din amintirile străbunilor lor, cum că soldații lui Bukov au incendiat bisericuța de lemn a mănăstirii, cu tot cu călugări în ea, la vremea Vecerniei. În timp ce ei ardeau de vii înăuntru, de afară soldații strigau batjocoritor: „*Să iasă afară doar cel ce se leapădă de ortodoxie!*” Dar, spre cinstea lor, afară n-a ieșit nimeni.

Acest odios neamț, Bukov, este vrăjmașul care a distrus peste 250 de biserici și mănăstiri ortodoxe din Ardeal. În timp ce edificiile și proprietățile „fraților” neortodocși n-au fost atinse de furia stăpânitorilor.

Deși distrusă din temelie, în amintirea localnicilor nu s-a putut stinge existența acelei vetre monahale care, ca orice alt sfințit așezământ, este o binecuvântare pentru folosul celor din împrejurimile lui. În toponimia acestor plaiuri chiar s-a păstrat un luminiș, la buza pădurii,

cunoscut sub numele de „*La mănăstire*”, nume parcă predestinat să brăzdeze veacurile tulburi spre zorii unei renașteri. Cei care poposeau fie și pentru câteva clipe în acest loc (ciobani, pădurari, localnici) simțeau un fior duhovnicesc aducător de pace și liniște lăuntrică. Simțământ firesc, câtă vreme pământul acesta era îmbibat de sângele sfințit al martiriului acelor călugări.

Așa se face că în anul 1991 la inițiativa unui colectiv de localnici evlavioși ai comunei Cârțișoara, cu binecuvântarea Înalt Prea Sfinției Sale Dr. Antonie Plămădeală, mitropolitul Transilvaniei la acea dată, el însuși un mare iubitor al călugărilor, cu aprobarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, mănăstirea s-a reactivat după 1991, ca mănăstire de călugărițe. De menționat că la data reînființării mănăstirii pe acest loc nu exista nimic!

Tot ceea ce se vede în prezent s-a ridicat din nimic cu mare efort și osteneală de obștea mănăstirii, în prezent, cu binecuvântarea Părintelui Mitropolit, Dr. Laurențiu Streza, al Ardealului.

Au fost oameni foarte bogați, unii chiar din apropierea mănăstirii, milionari creștini, care, văzând efortul aproape supraomnesc al măicuțelor, lipsurile și nevoile locului, ar fi putut face ceva pentru sfântul locaș, spre bucuria lui Dumnezeu și pentru mântuirea sufletului lor, dar, nepăsători, zgârciți și zâmbitori, n-au ajutat cu nimic. Oameni prosperi care nici azi, deși le vizitează, nu mișcă un deget pentru a ajuta cu ceva sfintele locașuri – semn că în aceste locuri sentimentul ajutorării unui locaș dumnezeiesc este mai puțin cultivat și înțeles. Se adeverește astfel o profeție a Sfinților Părinți ai Bisericii, care spune că la sfârșitul veacurilor bogății se vor preface a fi săraci și amărâți!

Însă Preamilostivul Dumnezeu a vrut ca această mănăstire să se ridice și a trimis la vreme potrivită oameni inimoși, prin ajutorul cărora s-a făcut ce se vede în prezent. Acești binefăcători, cum e firesc, sunt trecuți în rândul ctitorilor și pomeniți la sfintele slujbe spre veșnică recunoștință și răsplată cerească.

Cel mai greu a fost construcția Sfintei Biserici. Biserica în stil ortodox autentic, în plan treflat, cu elemente arhitecturale bizantine și brâncovenești, cu pridvor, fronton trilobat și acoperiș boltit. Întregul așezământ monahal, tot ceea ce se vede, s-a ridicat prin osteneala grea a părintelui protosinghel Dimitrie Papacioc, din 1998 duhovnicul mănăstirii, dimpreună cu întreaga obște monahală, cârmuită înțelept de maica stareță Siluana.

Mulți vizitatori ne întreabă ce este monahismul.

Vechi de 2000 de ani, monahismul este un mod de viață. Viața desăvârșită, care imită, reproduce, la măsura omenească, viața Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care răspunde la îndemnul Său dumnezeiesc de a-L urma. Mântuitorul Hristos a fost cel dintâi monah. Călugăria nu se poate cuprinde într-o definiție rațională, tehnică, nu se poate explica în cuvinte; ea se trăiește. Monahismul este o bucurie ascunsă pe care cei din afară nu o pot sesiza! Este arta înduhovnicirii! O desprindere de lume, o părăsire a ei, într-un loc pustiu, prielnic curățirii lăuntrice, de meditație, de interiorizare, de contemplație și rugăciune, de renunțare la sine și care prin rânduielile și prin ritmul său favorizează și cultivă comuniunea cu Dumnezeu, spre folosul mântuitor al monahului, dar și al lumii înconjurătoare. Monahul este tăcut, retras ca atitudine, dar înflăcărat în mărturisirea învățăturii ortodoxe. Iar

mănăstirea, casa monahului, NU ESTE, nicidecum, un popas turistic, pensiune, hotel sau loc de agrement, rezervație ori muzeu al trecutului, sau vreo instituție lumească, ci un spațiu sacru al întâlnirii, mereu actuale și binefăcătoare, dintre om și Dumnezeu. Călugării fiind mijlocitorii acestei întâlniri și, eventual, un reper în lucrarea mântuirii oamenilor. De aceea cei ce calcă pragul unei sfinte mănăstiri simt nevoie lăuntrică de Hristos. La mănăstire nu se vine ca privitor, ci ca închinător. Aici ne întâlnim, ne hrănim cu Mântuitorul Hristos, ne însușim sfânta și dreapta învățătură dumnezeiască și, eventual, căutăm răspunsuri la frământările fundamentale ale vieții. În mănăstirile de astăzi sunt mulți duhovnici iscusiți, însă puțini credincioși îi caută. De ce? Fiindcă ne cade greu să renunțăm la mofturile noastre și căutăm „sfaturi duhovnicești” care să nu ne zdruncine prea tare conștiința. Turistul vizitează rece, pasiv. Căci pentru mulți mănăstirea nu mai este un „laborator al Învierii”, un cabinet de radiografie și tămăduire sufletească, ci un oarecare sit religios laolaltă cu orice templu păgân care trebuie vizitat. De aceea turiștii intră în Biserică precum într-un loc public, cu mâna în buzunar, pozează peisajul, privesc superior și atâteștiutori, căci ei spun că au credința în suflet, cumpără două lumânări de doi lei și apoi pleacă. Se grăbesc spre restaurante și pensiunile care au împânzit, afaceristic, vecinătățile vetrelor monahale, unde își cheltuiesc tot salariul. Deoarece acolo se simt

atrași, acolo se oferă produse pentru stomac, divertisment și simțit bine. În timp ce mănăstirea nu oferă decât hrana sufletului, poate incomodă și mai greu de „digerat”!

Ba, sunt unii vizitatori care atunci când intră în mănăstire adresează tot felul de critici la adresa monahismului și a călugărilor, cultivate de cei care prigonesc și defăimează Biserica și pe sfinții ei slujitori și, se vede cu durere că, citind aceste rânduri și ogindindu-se în ele, unii se supără și pleacă afectați, fără vreo putință de schimbare a stării lor sufletești.

Bine spunea odată un Părinte: **ATITUDINEA OAMENILOR FAȚĂ DE MONAHI ȘI MĂNĂSTIRI ARATĂ CÂT DE ORTODOXĂ ESTE TRĂIREA LOR!**

Mănăstirea are și un atelier de icoane bizantine, canonice, pe lemn, fidele erminiilor ortodoxe, migălos executate, fiecare din ele fiind un unicat. Apreciate de cunoscători, icoanele pictate în mănăstire au fost solicitate și la câteva expoziții de prestigiu, din țară și de peste hotare.

Orice om bun care dorește să ajute acest sfânt locaș, prin vreo faptă de milostenie, este pomenit cu dragoste și recunoștință la sfintele slujbe spre folos duhovnicesc și mântuire.

Bunul Dumnezeu să-i binecuvânteze pe cei ce vin cu dragoste, cu evlavie și cu gânduri curate în Sfintele Mănăstiri.

Sursa: Pliantul de prezentare a Mănăstirii
Cârțișoara - Sibiu

